

Eriävän mielipiteen perustelut maakuntahallituksen pöytäkirjaan

Pohjois-Pohjanmaan maakuntastrategiassa on yleviä tavoitteita matkailumaisemien, vesistöjen ja luonnon vetovoimasta maakunnan alueella jota markkinoitaisiin siten, että maakunta olisi yksi voimakkaimmin kasvava matkailu-alue Suomessa.

Samaan aikaan näiden poliittisten puheiden ja strategioiden kanssa maakunta vastustaa lausunnossa kansallismaisema linjausta Suomen suurimman säännöstelemättömän tunturijärven ja sen ympäröivien tunturivaarajonojen osalta vaikka Kitkajärvi ja Riisitunturivaarajono on tunnustettu kansallismaisemaksi jo ennen sotia:

Muistutan, että:

"Kitkajärvi ympäristöineen on valittu arvokkaaksi "Suomi100 luontohelmeä" - kohteeksi. Se on nyt esitetty valtakunnallisesti merkittäväksi kansallismaisemaksi Ympäristöministeriön aielistalla. Lisäksi Metsähallitus on suunnitellut Riisitunturin kansallispuiston laajentamisesta pohjoiseen. Riisitunturin kansallispuisto on perustettu sieltä avautuvan erämaamaiseman vaalimiseen.

Kitkajärven ja sen rantoja reunustavien tunturien sekä vaarojen muodostama kokonaisuus on mainittu kansallismaisemaksi jo kirjailija Aaro A. Nuutisen kirjassa "Suomen Sveitsissä"; vuonna 1932, kohdassa "Kitkajärvellä"; (s.145):

"Kohosimme veneestä Jäkäläniemen peltotöyrämälle ja pysähdyimme siihen katselemaan ja ihmettelemään: "Vauraan näköinen talo, taustanaan melkein heti pellon aidan takana kokoava Riihivaaran sankkametsäinen rinne, vähän sivummalla korkea, keilamainen Naatikkavaara, uhkea ilmestys, kuin valtava jättiläispyramidi, ja ympäri koko järven muita, Naatikkaa korkeampiakin vaaroja ja tuntureita, joista huomattavin, pohjoisrannalla kohoava saattajamme esittelyn mukaan Riisitunturi; lisäksi näkyivät Kotivaara, Vasikkavaara, Mustavaara, Kirintövaara, Karitunturi, Matalavaara, Tolvanvaara, Nuolivaara, Suonnanvaara, Kirkkovaara, Noukavaara, Kouervaara, Välivaara... melkein loputtomiin penikulmittain siintäviä vaaraselänteitä ja tunturihuippuja. Ensikävijöinä jouduimme kaikesta tästä vähän hämmästyksiimme.

- Tämä on siis kuuluisa Kitkajärvi komeine ympäristöineen!"

Kirjailija ja ympäristöajattelija Reino Rinteen ensimmäinen kirja käsitteli Kitkaa ja Riisitunturi-Maaninkavaaran vaarajonoa nimellä "Tunturit hymyilevät". Reino Rinne vaikutti merkittävästi siihen, että saamme nauttia Karhunkierroksen ja Oulangan kansallispuiston vaellusreittien upeimmista koskista vapaina ja upeina nähtävyyksinä.

Olkoon tämä kansalaisaloite myös kunnianosoitus kauniiden vaarajonojen, Kitkan järvimaisemien puolustajalle kirjailija Reino Rinteelle ja muille koskisodan veteraaneille. Heidän työtään on jatkettava, jotta kauniiden maisemien ja luonnon monimuotoisuuden arvo ei unohdu."

Laajennetut alueet ovat linjassa Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava arvokkaiden vesistöjen ja matkailualue merkintöjen kanssa sekä Kuusamon kaupungin yleiskaavan matkailun ja virkistyksen ydinalueiden kanssa. Lisäksi Metsähallitus on aikonut laajentaa Riisitunturin kansallispuistoa tunturivaarajonon ympärillä pohjoiseen. Jokikalastajat ympäri Suomen ovat toivoneet myös Kuusingin koskilaakson luontomaisemien vaalimisen turvaamista. Kuusingin olemassa oleva Karhunpolku on myös esitetty laajennettavaksi osaksi Karhunkierrosta. Matkailijat, retkeilijät, kalastajat ja luonnosta nauttivat paikalliset ovat myös jo yli vuosisadan tunnustaneet koko alueen maisema- ja luontoarvot.

Alueen jota Pohjois-Pohjanmaan liitto on niin monta kertaa käyttänyt markkinoinnissaan ja poliittisissa puheissaan hyväkseen. Nyt sama taho ajaa sinne Riisitunturin ja Kitkan kansallismaiseman tuhoavaa suurpuistohanketta samalla edistäen myös saastuttavien uraanikultakobolttikaivoksien syntymistä alueelle. Molemmat hankkeet eivät sovellu missään muodossa alueelle.

Maakunnan tulee jättää näiden hankkeiden edistäminen, tai sitten ei ole syytä enää lukea Kuusamo Pohjois-Pohjanmaahan, jos maakunta ei sen vertaa ymmärrä Kitkajärven, Kitkajoen puhtauden arvoa ja Riisitunturin tunturivaarajonon kansallismaisemastatusta.

Totta - oikeastihan Kuusamo on kuusisaamelaisten maa, ei mitään merenpohjaa, pohjanmaata.

Katson, että Pohjois-Pohjanmaan tulee muuttaa lausuntoa ja kannattaa Ympäristöministeriön esitystä liittää Kitkajärvi ja Riisitunturin tunturivaarajono osaksi Suomen kansallismaisemia.